

Odgovori na zahteve za pojašnjenjima ili dodatnim informacijama

Predmet nabavke: **Znakovi za puteve (vertikalni i horizontalni)**

Referentni broj: **JN 2/21**

Tekst zahteva	Odgovor - pojašnjenje
<p>JKP "Čistoća" Stara Pazova PIB: 100537204 Matični broj: 08591148</p> <p>Poštovani,</p> <p>U delu objavljene dokumentacije pod nazivom Opis i specifikacija predmeta javne nabavke, uslovi izvršenja navodi se da „vertikalna signalizacija mora biti izrađena u skladu sa Pravilnikom o saobraćajnoj signalizaciji (Sl.glasnik RS broj 85/2017), član 16. gde je utvrđeno da saobraćajni znak po standardu 12899 treba najmanje da ispunjava:</p> <p>“ Član 16.</p> <p>Saobraćajni znak prema standardu SRPS EN 12899 ispunjava najmanje:</p> <ol style="list-style-type: none">1) faktor sigurnosti za opterećenje klase (PAF1);2) pritisak vetra klase (W5);3) dinamički pritisak snega klase (DSL1);4) najveću privremenu defleksiju klase (TDB4). “ <p>Ispunjenost ovih minimalnih uslova dokazuje se Izveštajima o ispitivanju koji su izdati od strane akreditovane laboratorije.</p> <p>Ovim putem ukazujemo Naručiocu na nepravilnost u delu Opis i specifikacija predmeta javne nabavke, uslovi izvršenja, jer je prilikom propisivanja propustio da propiše obavezu da Ponuđač mora da dokaže da je vertikalna signalizacija izrađena i u skladu sa članom 4. Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji (Sl.glasnik RS broj 85/2017):</p> <p>“ Član 4.</p>	<p>Naručilac je naveo da vertikalna saobraćajna signalizacija (znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi, znakovi obaveštenja, dopunske table i dr.) mora biti izrađena u skladu sa članom 16. Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji (Službeni glasnik RS broj 85/17). Naručilac je mislio da sva vertikalna saobraćajna signalizacija fokusno mora ispunjavati sve uslove prema standardu SPRS EN 12899 koji se odnose na faktor sigurnosti za opteređenje klase (PAF1), pritisak vetra klase (W5), dinamički pritisak snega klase (DSL1) i najveću privremenu defleksiju klase (TDB4).</p>

Izgled i način postavljanja saobraćajne signalizacije na putu je propisan ovim pravilnikom.

Tehničke karakteristike saobraćajne signalizacije izvode se u skladu sa važećim srpskim standardima.

Ako za saobraćajnu signalizaciju ne postoji odgovarajući srpski standard, primeniće se odgovarajući evropski standard.

Temelji, postolja i nosači saobraćajne signalizacije su definisani standardom.

Ispunjenost ovih minimalnih uslova dokazuje se Izveštajima o kontrolisanju koji su izdati od strane akreditovane laboratorije.

Naime, ispunjenost važećih srpskih standarda se odnosi na karakteristike saobraćajne signalizacije koje su bitne i specifične za stavljanje u upotrebu isključivo u Republici Srbiji i daju u tom smislu precizne zahteve u pogledu dimenzija i izgleda grafičkog prikazivanja (širina i oblik linija i kompletnog izgleda znaka, vrste i veličine slova i brojki koji se koriste za natpise na saobraćajnoj signalizaciji, kao i primene boja za saobraćajne znakove).

Naručilac, bi naravno morao da zna da ni jedan saobraćajni znak koji nije izrađen u skladu sa Pravilnikom i srpskim standardima ne može biti stavljen u upotrebu u Republici Srbiji, te je u tom smislu dužan da na jasan i precizan način, nedvosmisleno sačini konkursnu dokumentaciju i definiše obavezu dokazivanja ispunjenosti zahteva važećih srpskih standarda u skladu sa članom 4. Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji.

Pravilnik o saobraćajnoj signalizaciji (Sl. glasnik RS 85/2017), osim člana 16. gde se u pogledu kvaliteta saobraćajnog znaka definišu karakteristike u smislu standarda EN 12899-1, definiše svaki tip saobraćajnog znaka ponaosob po vrsti, nameni, izgledu i dimenzijama, a te karakteristike su sadržane u odgovarajućim važećim SRPS standardima, koji daju u tom smislu precizno zahteve u pogledu dimenzija i izgleda grafičkog prikazivanja (širina i oblike linija i kompletnog izgleda znaka, vrste i veličine slova i brojki koji se koriste za natpise na saobraćajnoj signalizaciji, kao i primene boja za saobraćajne znakove).

Članom 4. Pravilnika je jasno propisano da se tehničke karakteristike saobraćajne signalizacije izvode u skladu sa važećim srpskim standardima, te da samo ako ne postoji odgovarajući srpski standard, primeniće se evropski standard. Posebno napominjemo da je u Srbiji važeći i Pravilnik o radovima na redovnom održavanju javnih puteva, kojim je definisano da način izvođenja radova na redovnom održavanju javnih puteva podrazumeva izvođenje radova u skladu sa važećim srpskim standardima iz oblasti građevinskih radova, signalizacije i opreme.

Sve ove srpske standarde je doneo i objavio Institut za standardizaciju Srbije kao ustanova na državnom nivou zadužena za poslove standardizacije. U cilju regulisanja oblasti saobraćajne signalizacije, Institut za standardizaciju Srbije je osnovao Komisiju koja se već dugi niz godina bavi

opremom puta i usvaja sve standarde iz ove oblasti, uključujući i standard SRPS EN 12899-1.

Na sajtu INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU SRBIJE (www.iss.rs) moguće je pronaći 135 standarda kojim je definisana oblast saobraćajnih znakova, oznaka na putu i opreme puta od kojih smo mi izabrali važeće standarde za oblast saobraćajne signalizacije. Kao što smo jasno prikazali, njime su bliže definisane tehničke karakteristike saobraćajne signalizacije kao što je navedeno i u Pravilniku o saobraćajnoj signalizaciji, član 4. Grafičko predstavljanje, oblik i mere, simboli za upotrebu, izgled i dimenzije slova i brojeva u zavisnosti od kategorije puta itd., odnosno sve ono što znak treba da ispuni da bi mogao biti ugrađen na put.

Bez navedenih standarda ne bi mogli biti ispunjeni uslovi iz Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji iz člana I l. stav 1., npr, koji je oblik slova ćirilicnog pisma, koje su visine slova, kako se pozicioniraju slova na znaku, koje su dimenzije strelice na tabli za vođenje saobraćaja na znaku III-201, visina simbola biciklista ili pešak na znaku I- 14 ili I- 16, koje su dimenzije strelice i simbola na znaku III-82 i drugi primeri. Sve je ovo definisano srpskim standardima SRPS koje smo u obavezi da primenjujemo.

Propisivanjem ovih standarda poštuju se odredbe Zakona. Ovo je navedeno u mišljenju MINISTARSTVA GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE broj 011-00-00718/2019-12, gde stoji da „saobraćajni znakovi treba da ispune sve važeće SRPS standarde koji regulišu saobraćajnu signalizaciju, ukoliko nisu u suprotnosti sa Pravilnikom o saobraćajnoj signalizaciji. Institut za standardizaciju Srbije donosi, objavljuje i povlači srpske standarde u skladu sa pravilima Instituta.“ Dalje je navedeno da „radi ugradnje saobraćajnog znaka u objekat potrebno je obezbediti dokaz da saobraćajni znak ispunjava zahteve propisane Pravilnikom o saobraćajnoj signalizaciji“.

Iz mišljenja MINISTARSTVA GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE BROJ 011-00-00312/2019-07 se vidi da se moraju poštovati odredbe Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji koji predstavlja tehnički propis i koji se dalje poziva na važeće srpske SRPS standarde koji bliže definišu ovu oblast i koji su takođe u obavezi da se poštuju.

Dakle, SRPS EN 12899-1 je osnova na osnovu koje svi znakovi u svim zemljama EU moraju biti usaglašeni kada se stavljaju na tržište, ali da bi bili ugrađeni na određenoj teritoriji, znakovi moraju ispuniti zahteve nacionalnih standarda kako bi bili usklađeni sa nacionalnom regulativom. Otud u različitim zemljama, iako usaglašeni sa standardom EN 12899-1, znakovi potpuno drugačije izgledaju, jer su usaglašeni za konkretnu teritoriju određene zemlje gde se ugrađuju.

Zbog toga i na teritoriji Srbije, kako bi bili ugrađivani, saobraćajni znakovi moraju, pored ostalog, biti u skladu sa

važećim standardima Republike Srbije, odnosno u oblasti saobraćajne signalizacije neophodno je poštovati i dokazati ispunjenost zahteva srpskih standarda i ostalih relevantnih propisa, što mora da bude potvrđeno i obuhvaćeno izveštajem o ispitivanju akreditovane laboratorije.

Srpski standard SRPS EN 12899 je harmonizovan standard i zamenio je ranije postojeći srpski standard SRPS Z.S2. 330:1984. Srpski standard SRPS EN 12899 je objavio INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU SRBIJE i u Uvodu je navedeno da ovaj standard „proizilazi iz zahteva za performanse i metoda ispitivanja objavljenih u CEN, CENELEC, SIE i ISO dokumentima, zajedno sa standardima članica CEN organizacije“. Znači, ovim standardom su definisane performanse saobraćajne signalizacije kao i metode ispitivanja. Potpuno bi bilo pogrešno tumačenje da saobraćajni znak koji ispunjava ovaj harmonizovani standard ispunjava i sve nacionalne standarde.

U Predgovoru standarda SRPS EN 12899 (ekvivalentnom evropskom standardu EN 12899) u poslednjem stavu je jasno rečeno da „prema internim pravilima CEN/CENELEC nacionalne organizacije za standardizaciju sledećih zemalja obavezne su da primenjuju ovaj evropski standard: Austrije, Belgije, Bugarske, Grčke, Danske, Estonije, Irske, Islanda, Italije, Kipra, Letonije, Litvanije, Luksemburga, Mađarske, Malte, Nemačke, Norveške, Poljske, Portugala, Rumunije, Slovačke, Slovenije, Ujedinjenog Kraljevstva, Finske, Francuske, Holandije, Češke Republike, Švajcarske, Švedske i Španije“.

Međutim, sve ove zemlje nemaju iste saobraćajne znakove, što se vidi iz sledećih primera:

Kao što se jasno vidi, postoje bitne razlike u izgledu znaka.

Lice znaka u skladu
sa 12899 standardom
sa važećim srpskim SRPS standardima

Znak izrađen u

<p>Ovakvih primera ima još dosta, ali želeli smo da Vam pokažemo da je izuzetno bitno dokazati da saobraćajni znakovi ispunjavaju važeće srpske SRPS standarde.</p> <p>Na gore predstavljenim znakovima vide se različitosti u izgledu znaka, dimenziji, boji, obliku, obliku slova i brojeva, boji pozadine a sve to je definisano nacionalnim standardima svake zemlje članice Evropske Unije ponaosob.</p> <p>U svakoj od navedenih zemalja je obavezna primena standarda EN 12899, ali i svaka od njih ima jasno definisane nacionalne zahteve. Kao i sve zemlje Evropske Unije ili bilo koje druge zemlje na svetu i Republika Srbija ima nacionalne standarde koji definišu oblast saobraćajne signalizacije i opreme i svi su u obavezi da ih primenjuju u skladu sa zahtevima Zakona i podzakonskih akata.</p>	
<p>U tenderskoj dokumentaciji u delu Kriterijumi za kvalitativni izbor privrednog subjekata i uputstvo kako se dokazuje ispunjenost tih kriterijuma. Jedan od kriterijuma je da ponuđač ima najmanje dva zaposlena lica koja su stručno osposobljena za rad sa specijalizovanom samohodnom mašinom za obeležavanje horizontalnih oznaka na kolovozu sa bojom i hladnom plastikom, a dokazuje se dostavljanjem fotokopije ugovora o angažovanju i MA ograscu. Iz tih dokumenata se NE MOŽE utvrditi da je radnik osposobljen za poslove koje se zahtevaju u kriterijumu 2.2. Tehnička lica ili tela.</p> <p>Molimo naručioca da izmeni konkursnu dokumentaciju i da zahteva da ponuđač dostavi potvrdu od proizvođača mašine za obeležavanje horizontalne signalizacije iz koje se može jasno utvrditi da ima najmanje dva zaposlena ili na drugi način angažovana lica obučena za rad na mašini za obeležavanje horizontalne signalizacije.</p>	<p>Ispunjenost svih kriterijuma za kvalitativni izbor privrednog subjekta se dokazuju prvo izjavom o ispunjenosti tih kriterijuma datoj na standardnom obrascu čiju sadržinu je utvrdila Kancelarija za javne nabavke . Naručilac nije predvideo dodatni dokaz, pored pomenute izjave, za ispunjenost uslova koji se tiče obučenosti za rad sa mašinom za obeležavanje horizontalnih oznaka lica angažovanih kod privrednog subjekta, smatrajući da je izjava dovoljan dokaz.</p>
<p>Molimo Vas da nam bliže objasnite izgled stavke iz specifikacije dobara, tehnička sredstva za usporavanje saobraćaja - veštačke izbočine „Kalote K13“, „Kalote K23“, „Kalote K33“ dostavljanjem tehničkog crteža.</p>	<p>Naručilac će dopuniti konkursnu dokumentaciju, tako što će dodati i fotografije izgleda kalota. Dimenzije su definisane predmerom.</p>
<p>U specifikaciji, saobraćajna oprema, pod rednim brojem 1. je zahtevana stavka Saobraćajni čunj (VII-5). Nije definisano koje visine treba biti zahtevani čunj, s obzirom da su stavke 6. putarski čunj 32cm a stavka 7. putarski čunj 50cm visine. Koja je razlika između stavke 1. saobraćajni čunj i stavki 6. i 7. putarskih čunjeva? Molim Vas da objasnite razliku i ako posedujete da pošaljete sliku ili tehnički crtež zahtevanog čunja.</p>	<p>Stavka pod brojem 1 u delu Saobraćajna oprema , Saobraćajni čunj VII-5 je visine h=75 cm. Razlika između čunjeva pod brojem 1, 6 i 7 je u visini.</p>
<p>Stavka 3. iz specifikacije saobraćajne opreme „čeoza zapreka“ nije definisano koje je dimenzije. Postoji više dimenzija, molim Vas da u specifikaciju dodate tačne</p>	<p>Stavka 3 u delu Saobraćajna oprema je – Čeoza zapreka VII-1.1, dimenzija 2500x500mm, jednostrana, klasa II.</p>

dimenzije kako bi ponuđač mogao sačiniti konkurentnu ponudu .	
U predmeru – Deonice državnih puteva da li je potrebno ugraditi odnosno ponuditi montažu svih saobraćajnih znakova i dopunskih tabli kojih ima ukupno 258 ili samo 25 saobraćajnih znakova i dopunskih tabli na „postavljene nosače“? Molimo naručiocu da definiše šta znači „na postavljene nosače“. Molimo Vas da izmenite specifikaciju na način da ponuđač tačno zna šta je predmet javne nabavke, kako bi mogao sačiniti ponudu.	U predmeru u delu koji se odnosi na državne puteve potrebno je ponuditi cenu sa montažom za sve znakove i nosače saobraćajnih znakova. Stavke „Montaža saobraćajnih znakova i dopunskih tabli na postavljene nosače“ 25kom i stavka „Montaža saobraćajnih znakova na postavljene nosače“ 20kom se odnose na ugradnju znakova koje Naručilac već poseduje u magacinu.
Molimo Vas da dostavite detalje iz projekta ili tačne dimenzije(širinu, dužinu, broj komada) „asfaltnih masa“.	Dimenzije „asfaltnih masa“ su: - visina: 3cm , dužina i širina: 6.0x1.5m, količina: 2 komada - visina: 5cm, dužina i širina: 5.0x2.5m, količina: 4 komada - visina: 7cm, dužina i širina: 5.0x3.7m, količina: 4 komada Cena za „asfaltne mase“ i „gumene mase“ se daje sa uračunatom ugradnjom.
Molimo Vas da tačno definišete dimenzije uzoraka folija 1, 2 i 3 klase i pojasnite da li mora biti zalepljena na lim jer se kao dokaz traže atesti za folije i aluminijum.	Uzorci folija su 10x4cm ili veći. Ne moraju biti zalepljeni na aluminijum.
S obzirom da se jedna od specifikacija saobraćajne signalizacije odnosi na deonice državnih puteva potrebno je da ista bude izrađena u skladu sa Tehničkim uputstvima sa obavezujućom primenom BS-O6 i OP-01. Molimo Vas da izmenite konkursnu dokumentaciju u skladu sa istim.	Naručilac je naveo da vertikalna saobraćajna signalizacija (znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi, znakovi obaveštenja, dopunske table i dr.) mora biti izrađena u skladu sa članom 16. Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji (Službeni glasnik RS broj 85/17). Naručilac je mislio da sva vertikalna saobraćajna signalizacija fokusno mora ispunjavati sve uslove prema standardu SPRS EN 12899 koji se odnose na faktor sigurnosti za opteređenje klase (PAF1), pritisak vetra klase (W5), dinamički pritisak snega klase (DLS1) i najveću privremenu defleksiju klase (TDB4).
Molimo Vas da tačno definišete klasu folije za stavke 2. i 6. I da li je potrebno nuditi uz stavku 2. Vertikalna zapreka, prenosno gumeno postolje?	Stavka 2 u delu Saobraćajna oprema je sa klasom II, dvostrana vertikalna zapreka VII-3.1/VII-3.1, sa gumenim postoljem. Putarski čunjevi su klasa II